

de leerling
ontdekt

de leerling
**exploreert en
experimenteert**

de leerling is
geconcentreerd
en toont **zin**
voor afwerking

de leerling
breidt de **eigen**
voorkeuren uit

de leerling
creëert

de leerling
hanteert de
muzikale
parameters en
componenten

de leerling **staat**
open voor het
onbekende, het
onverwachte*

de leerling is
zorgzaam*

de leerling
communiceert
over zijn/haar
kunstbeleving

de leerling
onderzoekt

de leerling kan
gericht luisteren

de leerling **gaat**
constructief om
met de anderen

de leerling
beheerst
elementaire
podium-
vaardigheden

de leerling stelt
realistische
doelen

de leerling heeft
een **goede**
studiemethode

de leerling is
betrokken bij
culturele
activiteiten

de leerling
communiceert
over z'n
performance

de leerling **leest**
en **schrijft de**
muziektaal

de leerling kiest
uit een (zelf)
voorgesteld
repertoire

de leerling
musiceert in
groep

de leerling **toont**
nieuws-
gierigheid*

de leerling zingt
en speelt met
een **goede**
basistechniek

de leerling **geeft**
betekenis aan
een muziekstuk

de leerling **vindt**
inspirerend
materiaal

de leerling uit
zijn
speelplezier

de leerling
musiceert uit
het geheugen

de leerling kan een
selectie uitvoeren
uit zijn
persoonlijk
repertoire

de leerling kan
domein-
overschrijdend
werken

de leerling **drukt**
zich persoonlijk
uit

de leerling **durft**
zich muzikaal te
uiten voor een
publiek

persoonlijke voorkeur hebben

benoemen

verkennen

ontwikkelen

uitbreiden

de leerling
breidt de **eigen**
voorkeuren uit

*je persoonlijk repertoire
ontwikkelen*

*zich laten leiden
door de eigen voorkeur*

de leerling kiest zelf

de leerling stelt zelf repertoire voor

**de leerling kiest
uit een (zelf)
voorgesteld
repertoire**

*de leerling kiest uit
voorgesteld repertoire*

de leerling kiest repertoire

musiceren op een eigen manier.

met muziek

**de leerling drukt
zich persoonlijk
uit**

over muziek

*uitdrukken wat de muziek
voor jou betekent.*

persoonlijke voorkeuren benoemen

realistisch maar uitdagend

je eigen mogelijkheden inschatten

ambitie hebben

de leerling stelt
**realistische
doelen**

*een beeld hebben van
je eigen leerproces*

(zelf)vertrouwen hebben

uitproberen

ontdekken

zoeken

experimenteren
vanuit klank

vanuit fantasie

de leerling
**exploreert en
experimenteert**

vanuit ervaringen

vanuit inzichten

oog voor het schone

de relatie tussen idee, proces
en product ontdekken

spelen met de muzikale componenten

inzichten inzetten

transformeren

improviseren

verbeelding inzetten

de leerling
creëert

variëren

ervaringen inzetten

combineren

vanuit passie*

creativiteit en durf tonen

zich kwetsbaar durven opstellen

keuzes maken

beschrijven wat je hoort

(non)verbaal

emoties benoemen

de leerling
communiceert
over zijn/haar
kunstbeleving

vertellen over het effect van muziek

onbevangen

het onbekende

het onverwachte

het innovatieve

het onzekere

het ongewone

de leerling **staat open voor** het onbekende, het onverwachte*

anders (be)kijken

inspiratie halen uit andere domeinen

elementen uit andere domeinen gebruiken

de leerling kan **domein-overschrijdend werken**

samenwerken met andere domeinen

linken leggen

parallelle zien

goede klaspraktijk

vanuit de eigen leefwereld

inzicht

intuïtie

de leerling geeft
betekenis aan
een muziekstuk

inleving

emotie tonen

expressief musiceren

gevoel leggen in de muziek

didactische wenk

van intuïtief naar bewust waarnemen

luisteren naar het eigen musiceren

weten wat je hoort

de leerling kan
gericht luisteren

inwendige voorstelling

herkennen van de parameters en componenten

instrument-technische
basisvaardigheden

houding
ademhaling
motoriek

de leerling zingt
en speelt met
een **goede**
basistechniek

in functie van de (eigen) muzikale expressie

in functie van een passende
muzikale interpretatie

toonhoogte - tijd - kleur - dynamiek

tonaliteit

herkennen

tempo

frasering

benoemen

ritme

de leerling
hanteert de

zinsbouw

**muzikale
parameters en
componenten**

melodie

toepassen

Klankkleur

metrum

in functie van de muzikale expressie

vertrekkend vanuit klankervaring

van klank naar teken

**de leerling leest
en schrijft de
muziektaal**

van teken naar klank

inwendig voorstellingsvermogen

vanuit je muzikaal voorstellingsvermogen

imiteren

auditief geheugen

zich de muziek
eigen maken

de leerling
**musiceert uit
het geheugen**

motorisch geheugen

bevrijd van de partituur

speelplezier ervaren

goede motivatie

regelmatig oefenen

oefenen met een stappenplan

nauwkeurig werken

de leerling heeft
een **goede**
studiemethode

benoemen wat je doet

oog voor detail

afwerken

herhalen

zorgvuldig omgaan met materiaal

de leerling is
zorgzaam*

zorg dragen voor het instrument

duurzaam omgaan met je lichaam

onbevangen kijken en luisteren

uitproberen

gericht kijken en
actief luisteren

de leerling
ontdekt

zich verwonderen*

grasduinen

exploreren

open staan voor het nieuwe, het onbekende

de leerling **toont**
nieuws-
gierigheid*

zich vragen stellen

nieuwsgierig zijn naar het (artistiek) proces

nieuwsgierig zijn naar het (artistiek) product

(niet) vinden, ondervinden

verschillende muziekstijlen
en genres herkennen

blijven zoeken

proeven van
kunst en cultuur

de leerling
onderzoekt

opzoeken

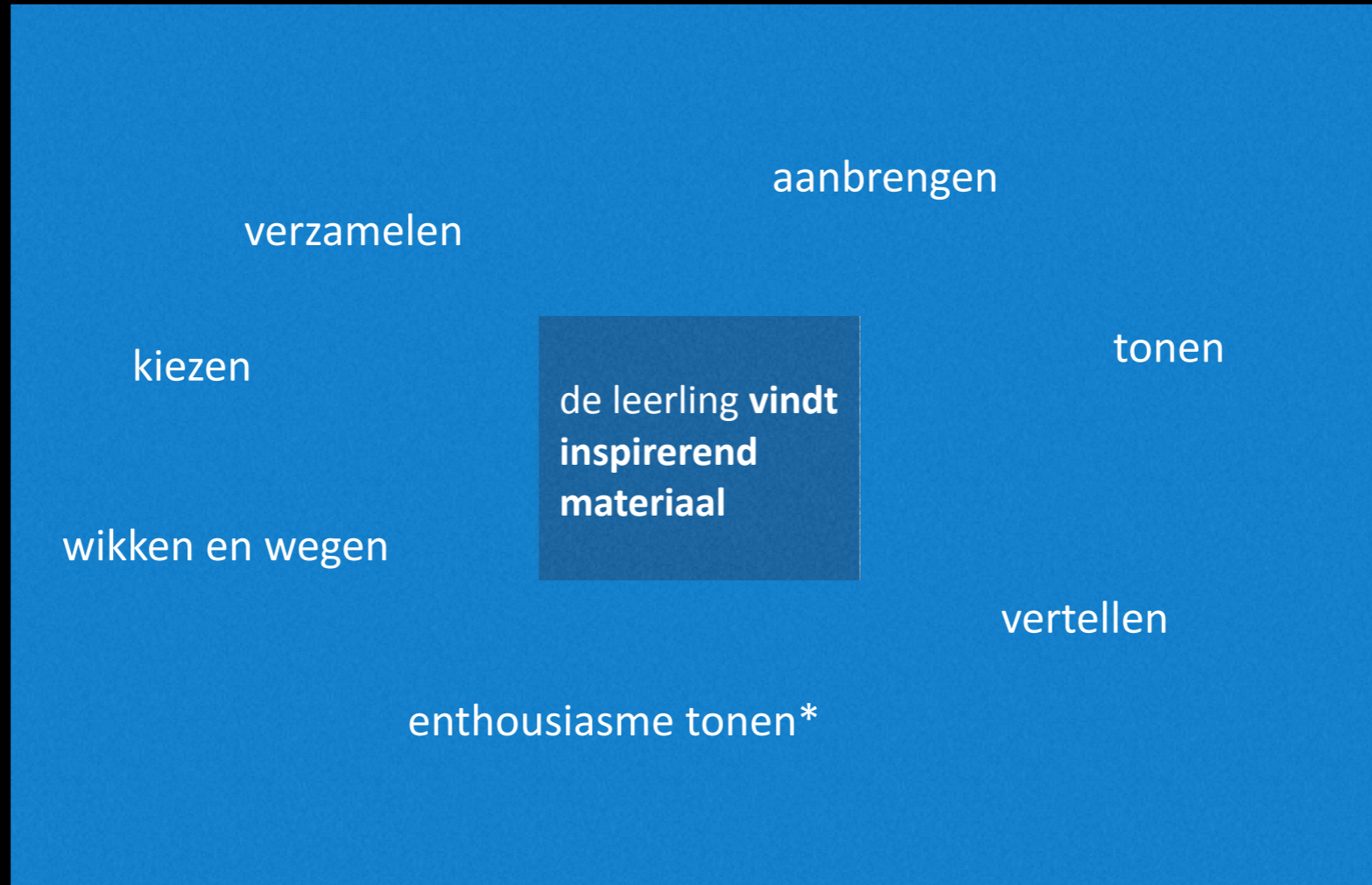
observeren

de artistieke horizon
verruimen

naar zichzelf kijken

ontrafelen

naar de ander kijken

samenwerken

inbinden

weerwerk bieden

tandje bijsteken

gepast feedback geven

inleven

de leerling gaat
constructief om
met de anderen

feedback ontvangen

belangstelling tonen
voor de andere*

respect hebben voor de andere*

betrokken zijn bij activiteiten van de academie

een concert/voorstelling bijwonen

deelnemen aan projecten

de leerling is
**betrokken bij
culturele
activiteiten**

proeven van het domein overschrijdende

actief participeren aan activiteiten van de academie

omgaan met plankenkoorts

zich durven tonen

verbinden met
je publiek

je plan trekken

de leerling **durft**
zich muzikaal te
uiten voor een
publiek

je publiek raken

een muzikale boodschap overbrengen

breed repertoire opbouwen

je kan een keuze maken
uit je repertoire

een haalbare keuze
maken

de leerling kan een
selectie uitvoeren
uit zijn
**persoonlijk
repertoire**

een gevarieerd programma brengen

speelcomfort

feedback ontvangen

ervaring benoemen

**de leerling
communiceert
over z'n
performance**

zelfreflectie

woordenschat ontwikkelen

je performance kunnen
inschatten

opgaan in de performance

inleving

flow

de leerling uit
zijn
speelplezier

aanstekelijk

zich amuseren

uitstralen

focussen

goede voorbereiding

nauwkeurig te werk gaan

de leerling is
geconcentreerd
en toont **zin**
voor afwerking

aandacht voor afwerking

rituelen

podiumervaring

op het podium staan

vertellen wat je speelt

de leerling
beheerst
**elementaire
podium-
vaardigheden**

afspraken maken
en nakomen

(be)groeten

je applaus ontvangen